

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA REVIJA, KI ŠE IZHAJA

PLANINSKI

U E S T N I K

2
2019

TEMA MESECA

Ledno plezanje

Z NAMI NA POT

**Na obrobju
Savinjske doline**

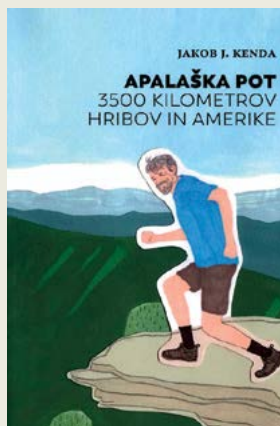
3,90 €

pomočniki pri motiviranju mladeži za hojo v gore. Kakovostnega lep-slovlja, ki bi otrokom približalo planin-ski svet, pa v našem prostoru ni ravno v izobilju. (Odlično delo je recimo pred nekaj leti izdana knjiga *Gorski vrt, za vse odprt* izpod peresa Pol-lonce Kovač, ki v duhovitih zgodbah prek pravljicnih bitij in personificira-nih resničnih predstavnikov živalskega in rastlinskega sveta mlade bralce poučuje o gorski flori in favni.) Zato je pričujoča knjiga dragocena – ker mlade bralce vabi v planinsko oko-lje tako, da razburka njihovo domi-šljijo, bodisi s skrivnostnimi bitji, ki jih ni dano videti vsakomur, bodisi z re-sničnimi prebivalci gorskega sveta, ki nam preko zgodb in s konkretnim imenom postanejo bližji, bolj doma-či, skorajda otipljivi. K temu zagoto-vo prispevajo tudi odlične ilustracije Jerneja Kovača Myinta, ki je ustvaril simpatične podobe glavnih juna-kov zgodb. Kljub temu, da kdaj zaradi svoje radovedne narave ali česa dru-gega zabredejo v težave, se njihove prigode, tako kot je v pravljicah nava-da, tudi zavoljo Dixiejine dobrohotne narave, vedno srečno končajo. Do-brodušnost, ki veje iz ilustracij pro-tagonistov zgodb, nagovarja bralce z izrazito pozitivno noto. Knjiga ima tudi pomembno poslanstvo, in sicer vsaj malo omiliti slab sloves psov pit-bulov, ki so po avtoričinem mnenju nevarni le, če so podvrženi nevzgo-ženosti, ščuvanju k boju in slabi skr-bi zanje.

Pred leti smo v želji *Planinski ve-stnik* približati tudi mladim planin-cem uvedli rubriko *Planinčkov ko-tiček*. Sodeč po tem, da me otroka vsakič, ko prelistavamo novo števil-ko "najstarejše slovenske revije, ki še izhaja", obvezno vprašata, ali je notri tudi pravljica, nam je očitno uspelo. Ker so rubriko doslej večinoma polni-le zgodbe Kristine Menih, je to hkrati priznanje njenemu delu iz prve roke. In kaj o knjigi pravi eden od najbolj neposrednih ocenjevalcev: "Všeč mi je, ker so v njej zanimive zgodbice." Naj bo to preprosto iskreno mnenje dobra popotnica knjigi. Upajmo, da bodo tudi drugi planinčki kmalu za lahko noč zahtevali le še *Pravljičarijo pod Triglavom*.

Mateja Pate

Jakob J. Kenda: *Apalaška pot. 3500 kilometrov hribov in Ameri-ke*. Ljubljana, ISPO, 2018. 360 str., 27 EUR.

Prehoditi z natrpanim nahrbtnikom v enem kosu tri tisoč petsto kilome-trov dolgo Apalaško pot z njenimi sto štiridesetimi kilometri vzpona ni mačji kašelj. Od nekaj milijonov lju-di, ki se vsako leto podajo nanjo, tak podvig uspe le peščici. Kot prvi Slo-venec se lahko s tem pohvali Jakob J. Kenda. Za pot, ki povprečnemu pohodniku (seveda nihče, ki preho-di tolikšno razdaljo po takem terenu, ni ravno povprečen pohodnik) vza-me šest mesecev, je sam potrebo-val štiri. Njegova najdaljša pohodna etapa je merila prek osemdeset ki-lometrov. Na pohod se je odpravil sam, na njej je srečeval množice ljudi, med njimi veliko dobrih, nekaj soro-dnih duš, medveda, orjaške roje žu-želk, predstavnike več živalskih vrst, kot jih ima ljubljanski živalski vrt, pa seveda vse vremenske razmere, kar jih spomladi in poleti premore zna-menito prastaro ameriško sredogor-je, ter vse možne različice pohodni-ških "podlag". In včasih celo samega sebe.

Leto po vrnitvi je podvig ponovil, le da v drugi dimenziji. O njem je spi-sal knjigo. Ta že v uvodnih odlomkih ne more utajiti, da je njen avtor pre-tanjen mojster peresa, ki do potan-kosti obvladuje jezik v njegovi iznaj-dljivi različici, oblikovanje zgodbe in miselno substanco. Kendova *Apa-laška pot* se sicer po osnovni sestavi ne razlikuje kaj dosti od najboljših knjig, ki jih pišejo pustolovski jadralci, alpinisti, *trekingaši*, gorniki nasploh, kolesarski in drugi avanturisti telesa in duha, ki jim je osnovno vodilo na

videz preprosto, a pomensko bogato geslo *pot*. V njej najdemo podrobne opise same popotniške dejavnosti, njenih specifičnih izzivov in presež-kov, opreme, socialne razsežnosti, poleg tega pa še polno stvarnih pod-atkov o poti in deželi, kulturološke in domoznanske vložke in razmišlja-nja, pa premišljevanja "o življenju, ve-solju in sploh vsem", če si sposodim besede avtorju ljubega Douglasa Adamsa. Toda ta poznana mešani-ca je podana enkratno, iskrivo sve-že in literarno spretno. Pripovedna moč nikjer ne popusti; a tudi če bi, bi jo nadomestila izjemno posrečena uvodni in sklepni del, ki ovijeta sredi-co v slastno bralno sladico.

Literarno oblikovano je tudi sporoči-lo *Apalaške poti*. Čeprav imamo vtis, da avtorja v celoti razumemo – kri-vec za to je njegova nazorna pripo-ved, ki se bralca dotakne –, pa obe-nem čutimo, da bi njegovo sporočilo osiromašili, če bi ga oklestili na izre-kljivo formulo. Knjiga sicer daje kar nekaj opor za to. Malce se spogledu-je z zaplotnikovsko (ali pa vzhodnja-ško) modrostjo Pot je cilj, večkrat se sklicuje na transcendentaliste, po-pisuje evforična razpoloženja, ki so na videz v nasprotju s prestanimi napori –, a avtor ne zapade v plitvo romantiziranje in poceni metafiziko, temveč bralca večkrat prizemlji, na primer ko razpravlja o telesnih so-kovih, ki se sproščajo pri dolgotraj-nih naporih in povzročajo občutja vznosenosti. Ali v notranjem mono-loškem dialogu s popotnimi prijatelji, ki jih strezni s hladno prho: "Ne, tole ni (romantični) razvojni roman. Na tej poti, kamor se hodijo ljudje spozna-vat in iskat, se sam nisem ne spo-znal ne našel. Če kaj, sem spoznal, da sem natanko tak, kakršnega se po-znam."

Ne, avtor ne želi biti romantik. Pa vendar nam v tej odlični knjigi pre-tanjeno podtakne več od trezne dvomljivosti pragmatika in realista. Ustrezno ime za to, kar ga na po-hodu navdaja z evforijo, ob kateri v nevarnosti izgine celo strah pred smrtjo, vendarle niso telesni sokovi, temveč – *ljubezen*. Ta bo okužila tudi bralca. Zemljevidi in vinjete so delo Nine Čelhar.

Tomo Virk